

گزارش

اهداف سفر عراقچی به مصر در سایه مذاکرات هسته‌ای و تنش‌های منطقه‌ای

از غزه تا غنی‌سازی

وحیده کریمی؛ در شرایطی که پرونده هسته‌ای ایران یکی از بحرانی‌ترین و حساس‌ترین موضوعات سیاست خارجی کشور به شمار می‌رود، هر حرکت دیپلماتیکی از سوی تهران مورد توجه و حتی حوشکافی دقیق نهادهای مختلف و افکار عمومی قرار می‌گیرد. در این میان، خبر احتمال سفر قریب‌الوقوع سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه و رئیس هیئت مذاکرات‌کننده ایران در مذاکرات هسته‌ای، به کشور مصر، به یکی از موضوعات داغ سیاست داخلی و رسانه‌ای تبدیل شده است؛ موضوعی که با وجود گمانه‌زنی‌ها و واکنش‌های گوناگون، از سوی سخنگوی وزارت خارجه ایران به طور رسمی و ضمنی تأیید شده و تماس تلفنی دو وزیر در عصر روز گذشته بر موج خبرسازی‌ها در این راستا افزوده است.

تهدید به استیضاح عراقچی

یکی از محورهای اصلی حاشیه‌ساز درباره این سفر، مواضع هشداردهنده برخی نمایندگان مجلس، به‌ویژه حاج‌دلیکانی است که در اظهاراتی آشکارا نگران از «امتیازدهی‌های غیرقابل قبول» در مذاکرات هسته‌ای، بر اهمیت حفظ خطوط قرمز ایران تأکید کرده است. او که به‌شدت نسبت به گزارش‌هی ایران به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درباره مناطق بمباران‌شده و محل نگهداری مواد غنی‌شده حساس است، گفته: «اگر عراقچی خطایی کند، استیضاح و دادگاهی‌اش خواهیم کرد». این اظهارات نمایانگر شکاف و اختلاف‌های عمیق در بدنه سیاسی ایران است که میان لزوم تعامل دیپلماتیک و حفظ حاکمیت و استقلال ملی توازن برقرار کند. این نماینده مجلس همچنین از متن تهیه‌شده‌ای سخن گفته که گفته می‌شود در مذاکرات پیش‌رو، ایران مجبور خواهد شد به آژانس گزارش دهد و بازسان (که او آنها را «جاسوس» می‌نامد) بار دیگر پرسش‌نامه‌هایی بر کنند و حتی مکان نگهداری مواد غنی‌شده را مشخص کنیم؛ موضوعی که از نظر او قابل قبول نیست و خط قرمز محسوب می‌شود.

تبیین سیاست‌ها

در مقابل، سخنگوی وزارت خارجه ایران تاکنون به طور رسمی تاریخ این سفر را نه رد کرده و نه به طور قطعی تأیید، بلکه این موضوع را در چارچوب سیاست کلی ایران برای تقویت همکاری‌های منطقه‌ای و انجام رازی‌نی درباره مسائل دوجانبه و تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی توصیف کرده است. به گفته او، ایران سفر به کشورهای منطقه از جمله مصر را بخشی از سیاست دیپلماتی فعال خود می‌داند که پیش از این نیز انجام شده و در آینده نیز ادامه خواهد داشت.

پیش از این بارها دستگاه سیاست خارجی با تأکید بر اهمیت توسعه روابط دو کشور، به ظرفیت‌های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی مصر تأکید داشته است. زیرا سفر عراقچی به مصر با هدف تقویت روابط دوجانبه و رازی‌نی درباره مسائل منطقه، به‌ویژه بحران فلسطین و جنایات اسرائیل در غزه انجام شده است. این موضوع‌گیری‌های رسمی نشان می‌دهد که تهران می‌کوشد هم‌زمان با حفظ دیپلماسی منطقه‌ای، نگرانی‌های داخلی را مدیریت و از ایجاد تنش بیشتر در فضای سیاسی کشور جلوگیری کند.

اهمیت مصر در سیاست منطقه‌ای ایران

برای درک بهتر اهمیت سفر احتمالی عراقچی به مصر، باید به جایگاه مصر در منطقه نگاهی دقیق‌تر داشت. مصر با جمعیتی بیش از ۱۰۵ میلیون نفر، بزرگ‌ترین کشور خاورمیانه از لحاظ جمعیت است و از موقعیت جغرافیایی ویژه‌ای برخوردار است؛ این کشور هم‌مرز با نوار غزه، دارای ساحل طولانی در دریای مدیترانه و دریای سرخ است و کانال سوئز را در اختیار دارد که یکی از مهم‌ترین مسیرهای کشتیرانی جهان است.

علاوه بر این، مصر به عنوان یکی از قدیمی‌ترین تمدن‌های خاورمیانه، دارای نقشی محوری در تحولات سیاسی، فرهنگی و اجتماعی منطقه است. در سال‌های اخیر، این کشور همواره به عنوان بازگری کلیدی در مسائل خاورمیانه، به‌ویژه پرونده فلسطین، مطرح بوده و از مهم‌ترین کشورهای حمایت‌کننده آرمان فلسطین و مخالفت‌کننده با اشغالگری رژیم صهیونیستی به شمار می‌رود.

در چنین شرایطی، تهران با در نظر گرفتن جایگاه استراتژیک و نفوذ مصر در منطقه، می‌تواند با توسعه همکاری‌های دوجانبه، نقشی فعال‌تر در مسائل حساس منطقه‌ای ایفا و صدای خود را در سطح منطقه و جهان تقویت کند.

نظریات‌های توسعه‌نیافته

روابط تجاری و اقتصادی میان ایران و مصر از دیرباز با فراز و نشیب‌های فراوانی همراه بوده است. مواضع متعدد از جمله تحریم‌های بین‌المللی، اختلافات سیاسی و عدم هماهنگی‌های لازم، باعث شده این روابط به سطح مطلوب نرسد. با این حال، ظرفیت‌های فراوانی در این زمینه وجود دارد که می‌تواند مورد بهره‌برداری قرار گیرد. مصر به عنوان کشوری بزرگ با جمعیت انبوه و بازار گسترده، نیازمند واردات کالاهایی مانند منسوجات، فراورده‌های غذایی، مصالح ساختمانی و خدمات فنی و مهندسی است. صنعت گردشگری قوی این کشور نیز فرصت‌های سرمایه‌گذاری قابل توجهی را به همراه دارد. توسعه روابط اقتصادی میان تهران و قاهره می‌تواند به بازشدن راه‌های جدید همکاری در زمینه‌های مختلف از جمله انرژی، صنعت و تجارت کمک کند و زمینه مناسبی برای تعاملات سیاسی نیز فراهم آورد.

گفت‌وگوی تلفنی عراقچی و بدر عبدالعاطی: نشانه‌ای از دیپلماسی فعال

در تازه‌ترین تحول، دیروز عصر سیدعباس عراقچی و بدر عبدالعاطی، وزیر امور خارجه مصر، در تماس تلفنی مفصلی درباره تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی گفت‌وگو کردند. محور این تماس، بررسی ادامه نسل‌کشی در غزه و توسعه‌طلبی رژیم صهیونیستی بود. دو طرف ضمن محکوم‌کردن جنایات و کشتارهای انجام‌شده، بر ضرورت اقدام جدی کشورهای منطقه و جامعه جهانی برای توقف بحران انسانی و محاکمه مسئولان این جنایات تأکید کردند.

در این مکالمه همچنین موضوع هسته‌ای ایران مطرح شد. دو طرف به اهمیت احترام به حقوق همه کشورهای عضو معاهده منع اشاعه رای استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای اشاره کردند و تأکید کردند که اعضای شورای امنیت سازمان ملل و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مسئولیت روشنی در پیشبرد دیپلماسی و جلوگیری از پیچیده‌ترشدن پرونده هسته‌ای ایران دارند.

ایین تماس تلفنی نشان‌دهنده سطح بالای تعامل و هماهنگی دو کشور در مواجهه با چالش‌های منطقه‌ای و بین‌المللی است و می‌تواند به عنوان پیش‌زمینه‌ای برای سفر احتمالی عراقچی به مصر تلقی شود.

در نهایت، باید تأکید کرد که سفر عراقچی به مصر هرچند هنوز به طور رسمی تأیید نشده، اما در بستر تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی، به‌ویژه بحران غزه و پرونده هسته‌ای ایران، از اهمیت راهبردی بالایی برخوردار است. این سفر می‌تواند نقطه عطفی در گسترش روابط ایران و مصر باشد و تهران را در مسیر دیپلماسی فعال‌تر و چندجانبه قرار دهد. از سوی دیگر، فشارها و حساسیت‌های منطقه‌ای داخلی نیز نباید دیده گرفته شود؛ نمایندگان مجلس و بدنه سیاسی کشور انتظار دارند خطوط قرمز حفظ شود و ایران در برابر بازرسی‌ها و گزارش‌دهی‌ها، دست بالا را داشته باشد. این تنش‌های داخلی در کنار فضای پیچیده مذاکرات بین‌المللی، مسئولیتی سنگین بر دوش تیم دیپلماتیک کشور قرار داده است. در مجموع آنچه واضح است، لزوم تعادل میان حفظ منافع ملی و استقلال کشور، و در عین حال استفاده هوشمندانه از ظرفیت‌های دیپلماسی منطقه‌ای بین‌المللی است. توسعه همکاری‌ها با مصر می‌تواند پلی برای عبور از شرایط دشوار کنونی و تقویت جایگاه ایران در خاورمیانه باشد. اکنون بیش از هر زمان دیگری، هوشمندی دیپلماتیک و پیگیری سیاست‌های چندجانبه‌گرایانه، کلید موفقیت تهران در این مسیر خواهد بود.

عبدالرحمن فتح‌اللهی؛ سه هفته مانده به ضرب‌الاجلی که برخی تحلیلگران آن را آخرین فرصت برای جلوگیری از بازگشت قطع‌نامه‌های شورای امنیت علیه ایران می‌دانند، پرونده هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران وارد مرحله‌ای حساس شده است. در دو گزارش اخیر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، لحن انتقادی و هشداردهنده‌ای به چشم می‌خورد و بسیاری بر این باور بودند که نشست فصلی شورای حکام در وین بازتابی از همان سناریوی خردادمه خواهد بود؛ سناریویی که در آن فضای بی‌اعتمادی بر روابط تهران و آژانس سایه انداخت، امیدها به توافق کم‌رنگ شد و نهایتاً تجاوز اسرائیل را به دنبال داشت.

اما این بار نشانه‌هایی از تغییر در لحن مقامات آژانس و به‌ویژه رافائل گروسی، مدیر کل این نهاد بین‌المللی، دیده شد. او در جریان نشست دیروز دوشنبه شورای حکام و نشست خبری پس از آن، بارها از «پیشرفت» در مذاکرات سخن گفت و ابراز امیدواری کرد که در روزهای آینده توافقی برای بازگشت همکاری‌های فنی و بازرسی‌ها حاصل شود. این موضع در حالی اعلام شد که همچنان اختلافات جدی فنی و سیاسی میان دو طرف وجود دارد، اما از نگاه بسیاری از ناظران، نشانه‌ای از شکل‌گیری یک «خط باریک امید» در تعاملات تهران و وین است.

هم‌زمان، عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران، در یادداشتی در روزنامه گاردین تأکید کرد که تهران آماده است توافقی «واقعی و پایدار» را بپذیرد؛ توافقی که در آن نظارت‌های گسترده و حتی محدودیت‌هایی در فعالیت‌های غنی‌سازی اورانیوم اعمال شود. مشروط بر آنکه تحریم‌های اقتصادی و مالی مرتبط با پرونده هسته‌ای لغو شود. این موضع‌گیری، همراه با سخنان گروسی، تصویری تازه از روند تحولات ارائه می‌دهد، «روندی که اگرچه با موانع پیچیده روبه‌روست، اما امیدواری محتاطانه‌ای نسبت به گشایش در مذاکرات ایجاد کرده است».

گروسی در نشست فصلی شورای حکام: پیشرفت در مذاکرات با ایران و امید به توافق

رافائل گروسی، مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، در آغاز نشست فصلی شورای حکام که از دیروز (دوشنبه) در وین آغاز شد، بخش مهمی از سخنان خود را به پرونده هسته‌ای ایران اختصاص داد. او خبر داد «در هفته‌های گذشته مذاکرات فشرده‌ای با مقامات ایرانی در تهران و وین داشتیم. این مذاکرات در شرایطی دشوار انجام شد؛ شرایطی که با حملات اخیر به تأسیسات هسته‌ای ایران و تصمیمات داخلی این کشور برای محدودسازی همکاری‌ها پیچیده‌تر هم شده است. با این حال، من می‌توانم بگویم پیشرفت‌هایی حاصل شده است و امیدوارم در روزهای آینده این پیشرفت‌ها به توافقی عملی منجر شود».

گروسی در بخش دیگری از سخنان خود تأکید کرد که «توافق جامع پادمان میان ایران و آژانس همچنان معتبر و الزام‌آور است. هیچ تحول داخلی یا فشار سیاسی نمی‌تواند این تعهدات بین‌المللی را از بین ببرد. ما آماده‌ایم نگرانی‌های ایران را در چارچوب مقررات آژانس و توافقات موجود بررسی کنیم، اما این تعهدات باید به‌طور کامل رعایت شود». مدیرکل آژانس ادامه داد که «ما درک می‌کنیم که ایران پس از حملات اخیر نگرانی‌های امنیتی دارد. آژانس مایل است برای اطمینان‌بخشی درباره امنیت آینده گام‌های عملی برداشته شود». در مجموع اظهارات گروسی در روز نخست نشست فصلی شورای حکام که بارها بر «پیشرفت» و «امکان توافق» تأکید داشت، مقایسه با لحن هشداردهنده دو گزارش آژانس، تغییر کرده و امیدواری‌ها نسبت به دستیابی به یک توافق فنی اولیه را افزایش داده است.

این دیپلمات ارشد حوزه هسته‌ای همچنین به جنبه سیاسی مسئله اشاره کرد و گفت که «بازگشت کامل همکاری‌های ایران و آژانس می‌تواند پیام مثبتی به جامعه جهانی بفرستد و زمینه را برای کاهش تنش‌ها فراهم کند». هنوز زمان برای توافق وجود دارد، اما این زمان نامحدود نیست. باید در روزهای آینده گام‌های عملی برداشته شود». در مجموع اظهارات گروسی در روز نخست نشست فصلی شورای حکام که بارها بر «پیشرفت» و «امکان توافق» تأکید داشت، مقایسه با لحن هشداردهنده دو گزارش آژانس، تغییر کرده و امیدواری‌ها نسبت به دستیابی به یک توافق فنی اولیه را افزایش داده است.

نشست خبری گروسی پس از شورای حکام: مسیر درست، تداوم بازرسی‌ها و چالش‌های سیاسی

پس از پایان نشست فصلی شورای حکام هم رافائل گروسی در نشست خبری مفصلی با خبرنگاران حاضر شد و با حفظ همان لحن امیدوارانه درباره جزئیات مذاکرات با ایران توضیح داد. او در آغاز سخنان خود اطلاع داد که «گفت‌وگوهای اخیر در مسیر درستی قرار گرفته است. ما توانسته‌ایم برخی اختلافات را کاهش دهیم و من امیدوارم بازرسی‌های آژانس در ایران در آینده‌ای نزدیک از سر گرفته شود». گروسی در پاسخ به پرسشی درباره پیامدهای احتمالی شکست مذاکرات خنثارشان کرد «بازرسی‌ها رکن اصلی تعهدات ایران ذیل ان پی‌تی و توافق پادمان است. این یک الزام حقوقی و فنی است و باید هرچه سریع‌تر احیا شود. ما این موضوع را نه از منظر سیاسی، بلکه صرفاً از منظر فنی و ایمنی هسته‌ای دنبال می‌کنیم».

آقای مدیر کل همچنین درباره نگرانی ایران از احتمال درز اطلاعات محرمانه مدعی شد که «آژانس هرگز اطلاعات حساس هسته‌ای را در اختیار هیچ کشوری قرار نداده و نخواهد داد. ما می‌دانیم که پس از حملات اخیر، حساسیت‌ها افزایش یافته است، اما داده‌های ما همیشه تحت بالاترین سطح امنیت و محرمانگی قرار داشته است». این دیپلمات ارشد هسته‌ای در ادامه به چالش‌های فنی نیز اشاره کرد و افزود: «برخی تأسیسات ایران در حملات اخیر آسیب دیده‌اند و دسترسی به آنها نیازمند هماهنگی‌های بیشتری است. ما در حال بررسی جزئیات فنی این موضوع هستیم تا بتوانیم روند بازرسی‌ها را با کمترین مشکل از سر بگیریم».

«شرق» از فضای نسبتاً متفاوت نشست فصلی شورای حکام گزارش می‌دهد

خط باریک امید

رافائل گروسی؛ درگفت‌وگوهای ایران و آژانس پیشرفت‌هایی حاصل شده است

گروسی در پایان نشست خبری این را هم مطرح کرد که «بازگشت بازرسی‌ها نه‌تنها برای شفافیت فنی ضروری است، بلکه می‌تواند از تشدید تنش‌ها و حتی احتمال اقدامات یک‌جانبه جلوگیری کند. اگر بتوانیم این روند را احیا کنیم، پیام روشنی به جهان خواهیم داد که مسائل هسته‌ای باید از مسیر دیپلماسی و همکاری فنی حل‌وفصل شود، نه از طریق فشار یا اقدام نظامی».

حملات آمریکا به تأسیسات هسته‌ای ایران و واکنش آژانس؛ نگرانی‌ها از محدودیت دسترسی بازراسن

پیش از برگزاری نشست فصلی شورای حکام، رافائل گروسی در گفت‌وگو با روزنامه ایتالیایی ریپابلیکا، لحنی متفاوت داشت و اتهامات و ادعاهایی را متوجه تهران کرد. او با اشاره به حملات آمریکا به تأسیسات هسته‌ای ایران در تیرماه گفته بود که این حملات خسارات «قابل‌توجهی» به سایت‌های نظنز، فردو و اصفهان وارد کرده است. با وجود تأیید این موضوع از طریق تصاویر ماهواره‌ای، او معترف بود که «بازراسن آژانس هنوز امکان بازدید مستقیم از این تأسیسات و همچنین ۴۰۰ کیلوگرم اورانیوم غنی‌شده با خلوص ۶۰ درصد را نداشته‌اند، مسئله‌ای که به گفته وی نگرانی جامعه جهانی را برانگیخته است».

به ادعای مدیر کل، «ایران پس از این حملات، همکاری‌های خود با آژانس را به‌طور موقت تعلیق کرد»، و معتقد است گزارش‌های جانبدارانه گروسی درباره برنامه هسته‌ای تهران بستر این تجاوزگری را فراهم کرده است. با این حال، مقامات ایرانی می‌گویند گفت‌وگوهای فنی با آژانس در حال انجام است و تاکنون دو نشست رسمی برگزار شده و نشست سوم نیز در راه است تا چارچوب همکاری‌های جدید مشخص شود.

دیپلمات ارشد حوزه هسته‌ای در بخش دیگری از این مصاحبه مدعی شد که «محل ذخیره اورانیوم غنی‌شده ایران احتمالاً در نظنز و اصفهان است، اما تصریح کرد آژانس از ماه ژوئن «دید مستقیم» خود را از این تأسیسات از دست داده است». او همچنین ادعا کرد «در اعماق کوه‌های اصفهان آزمایشگاه بزرگی وجود دارد که ممکن است یک تأسیسات غنی‌سازی اورانیوم باشد»؛ هرچند ادعان کرد، «درست در روزی که قرار بود این بازرسی انجام شود، حملات اسرائیل آغاز شد و مانع کار بازرسان شد». در مقابل این ادعاهای گروسی، مقامات کشور فشارهای غرب برای ارائه اطلاعات درباره محل مواد هسته‌ای را «غیرمنطقی» توصیف کرده و تأکید کرده‌اند تأسیسات هسته‌ای ایران همیشه تحت نظارت ۲۴ ساعته آژانس بوده و حمله به تأسیسات صلح‌آمیز یک کشور عضو NPT نقض آشکار حقوق بین‌الملل و اصول منع اشاعه است.

ادعاهای وال‌استریت‌ژورنال، مواضع ایران و چشم‌انداز شکننده مذاکرات

پیش از اطلاع‌رسانی گروسی پیرامون توافقات اولیه تهران و آژانس، روزنامه وال‌استریت‌ژورنال در گزارشی مدعی شد که در مذاکرات اخیر ایران و آژانس «پیشرفت‌هایی» حاصل شده، اما این پیشرفت‌ها هنوز به توافق نهایی منجر نشده است. لارنس نورم به عنوان خبرنگار این روزنامه نوشت «حتی اگر توافقی میان تهران و آژانس حاصل شود، حل کامل بحران هسته‌ای ایران مستلزم گفت‌وگوی مستقیم تهران و واشگتن خواهد بود».

در واکنش به این گزارش و برخی گمانه‌زنی‌های مشابه، اسماعیل بقایی، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران، در نشست خبری هفتگی خود که دیروز دوشنبه برگزار شد تا حدودی گفته‌های مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را تکرار و تأکید کرد که «روند گفت‌وگوها با آژانس مثبت بوده است. مذاکرات در حال بررسی در مراجع ذی‌ربط داخلی است و ما منتظر جمع‌بندی نهایی هستیم تا متن توافقی که چارچوب همکاری‌های ایران و آژانس در شرایط جدید را مشخص می‌کند، آماده شود». سخنگوی دستگاه دیپلماسی در پاسخ به سؤالی درباره دور بعدی مذاکرات با آژانس که وی از آن به‌عنوان پایان‌یابی مذاکرات نام برد، اطلاع داد که «تا الان زمان دور بعدی مذاکرات با آژانس مشخص نشده است. نتیجه گفت‌وگوها در تهران در حال بررسی در مراجع ذی‌ربط است و منتظریم جمع‌بندی نهایی صورت بگیرد و براساس آن اعلام خواهیم کرد که مرحله بعدی چه خواهد بود».

بقایی در ادامه با اشاره به حملات اخیر به تأسیسات هسته‌ای ایران افزود «این اولین بار است که تأسیسات صلح‌آمیز یک کشور عضو ان پی‌تی هدف حمله نظامی قرار می‌گیرد. به‌جای فشار بر ایران برای شفاف‌سازی بیشتر، باید این حملات غیرقانونی را محکوم می‌کردند». او همچنین به موضوع خروج برخی اسناد محرمانه از تأسیسات هسته‌ای فردو اشاره کرد و متذکر شد «ایران اجازه تکرار چنین اقداماتی را نخواهد داد. این مسئله در مذاکرات اخیر با آژانس مطرح شد و ما تأکید کردیم که حفاظت از داده‌های هسته‌ای باید در بالاترین سطح تضمین شود». به گفته سخنگوی وزارت امور خارجه، «مذاکرات با آژانس در فضایی حرفه‌ای و سازنده ادامه دارد و اگر طرف مقابل با حسن نیت عمل کند، امکان دستیابی به توافق وجود دارد».

لازم به ذکر است سخنگوی وزارت خارجه طی گفت‌وگویی با شبکه تلویزیونی ۹ استرالیا که ۱۲ شهریور انجام شده، به یکی از مهم‌ترین سؤالات آژانس و شروط تروینکا برای جلوگیری از بازگشت قطع‌نامه که ناظر به تعیین تکلیف اورانیوم غنی‌شده ۶۰ درصدی بود، پاسخ داد. بقایی به صراحت عنوان کرد «مواد هسته‌ای ما در همان مکانی بودند که مورد حملات غیرقانونی ایالات متحده و رژیم اسرائیل قرار گرفت». این نکته برخلاف ادعاهایی بود که رافائل گروسی در گفت‌وگو با روزنامه ایتالیایی ریپابلیکا مطرح کرده بود. در مجموع، مواضع مقامات ایرانی، گزارش‌های رسانه‌های غربی و سخنان مدیر کل آژانس نشان می‌دهد که هرچند موانع فنی و سیاسی همچنان پابرجاست، اما مسیر گفت‌وگوها در هفته‌های اخیر وارد مرحله تازه‌ای شده و امید محتاطانه‌ای به گشایش دیپلماتیک در افق پیش‌رو شکل گرفته است.

خبر

رئیس قوه قضائیه:

در حادثه بندر شهید رجایی دستگاه‌های متعدد و افرادی مقصر شناخته شده‌اند

رئیس قوه قضائیه گفت: در حادثه بندر شهید رجایی دستگاه‌های متعدد و افرادی مقصر شناخته شده‌اند؛ البته این قضیه باید مسیر خود را طی کند، لکن چنانچه موضوع نهایی شد، قطعاً به تقصیر آتهایی که مقصر هستند رسیدگی می‌شود. به گزارش مرکز رسانه قوه قضائیه، حجت‌الاسلام محسنی‌اژه‌ای، دبیرز طی سخنانی در نشست شورای عالی قوه قضائیه ضمن گرامیداشت هفته وحدت و میلاد باسعادت نبی مکرم اسلام، حضرت محمد مصطفی(ص) و امام جعفر صادق(ع) با اشاره به ابعاد رسیدگی‌های حقوقی و قضائی در قبال حادثه انفجار در بندر شهید رجایی، بیان کرد: حادثه بسیار تلخ و غمبار بود، اما طی چهار ماه گذشته اقدامات مطلوبی درباره پرونده حادثه انفجار در بندر شهید رجایی صورت گرفته است و در حوزه‌هایی نظیر مدیریت میدانی بحران، بازفعال‌شدن بندر شهید رجایی، تشکیل و مدیریت پرونده قضائی، خدمات به خانواده جان‌باختگان و مفقودین، جبران خسارت‌های بدنی مصدومین، جبران خسارت‌های مالی خودروهای دارای بیمه و فاقد بیمه‌نامه، جبران خسارت‌های تجار و فعالان اقتصادی و قس‌علیهذا ابتکارات و اقداماتی انجام گرفته است.

محسنی‌اژه‌ای، همچنین بار دیگر، جان‌باختن تعدادی از هم‌وطنان گران‌قدرمان در حادثه انفجار بندر شهید رجایی را به خانواده این عزیزان تسلیت گفت و تصریح کرد: قطعاً هیچ اقدام و مساعدتی نمی‌تواند تسلی‌بخش داغ خانواده محترم جان‌باختگان باشد و ضرورت دارد مسئولان و دستگاه‌های ذی‌ربط، هرچه بیشتر تدبیر و تمهید کنند تا دیگر شاهد وقوع اینچنین اتفاقات ناگوار و تالیم‌برانگیزی نباشیم. او افزود: طبق وظیفه دستگاه‌ها و با پیگیری و مدیریت صورت گرفته، دیه تمامی ۵۸ نفر متوفی این حادثه تأمین شده است. در این میان، دیه ۵۵ نفر به حساب اولیای دم واریز شده و پرداخت دیه سه نفر دیگر نیز در انتظار وصول مدارک مربوطه و در دست اقدام است. علاوه بر پرداخت دیه، مساعدت‌هایی نیز به خانواده جان‌باختگان این حادثه صورت گرفته است.

رئیس قوه قضائیه بیان کرد: با وجود اقدامات مطلوبی که در قبال مدیریت پرونده قضائی انفجار در بندر شهید رجایی صورت گرفته است، هنوز کارهایی باقی مانده، پس از وقوع رخداد مزبور، دستگاه‌های متعدد و شخصیت‌های حقیقی و حقوقی، تحت تعقیب قرار گرفته و از عده کثیری تحقیقات به عمل آمد. حسب کارشناسی صورت‌گرفته، دستگاه‌ها و افرادی در این باره مقصر شناخته شده‌اند؛ البته این قضیه باید مسیر خود را طی کند، لکن چنانچه موضوع نهایی شد، قطعاً به تقصیر آتهایی که مقصر هستند رسیدگی می‌شود و همچنین در قبال کسانی که سهل‌انگاری کردند، در حد خودش، رسیدگی صورت می‌گیرد. این موارد باید به صورت دقیق به اطلاع مردم برسد و درباره آنها پیگیری‌های جدی‌تر صورت گیرد. او تصریح کرد: لازم می‌دانم به سهم خود از کلیه مسئولان استانی و کشوری در قوا و دستگاه‌های مختلف که نسبت به مدیریت میدانی، بازفعال‌شدن بندر شهید رجایی استان هرمزگان و تشکیل و مدیریت پرونده قضائی مربوطه نقش داشتند، تقدیر و تشکر کنم.

رئیس دستگاه قضا همچنین به طور ویژه از مقامات قضائی استان هرمزگان و رئیس کل دادگستری و دادستان این استان به سبب اهتمام در رسیدگی‌های حقوقی و قضائی و مدیریت در قبال حادثه انفجار در بندر شهید رجایی، تقدیر به عمل آورد.

دنی‌ا جطور می‌شود که یک کشور در مدت دو سال یک کاری را انجام می‌دهد اما ما در عرض ۲۰ سال نمی‌توانیم، گیر کار ما کجاست؟

رئیس‌جمهور تصریح کرد: اینکه در کشور ما در یک ساختار اداری دو ماه یا یک سال طول می‌کشد که صرفاً یک جوابی دهد، هیچ منطقی پشت آن نیست. اینها را در دنیا حل کردند ما هم می‌توانیم در داخل حل کنیم. محیط زیست را نباید تخریب کنیم. راه روشن را باید پیدا کنیم. دنیا راه‌ها را رفته است. نمی‌گویم کار خارق‌العاده‌ای کنیم که خلاقیّت دارد، فعلاً راه‌هایی که دنیا رفته و تجربه کرده است را چرا ما باید از آنان عقب باشیم. باید به سرعت این عقب‌ماندگی‌ها را جبران کرد.

رئیس‌جمهور در ادامه خاطرنشان کرد: اگر در دنیا می‌توانند یک پروژه را دوساله تمام کنند چرا ما نتوانیم؛ باید به دنبال راهکار باشیم. یک کاری را باید دولت انجام دهد، ما آماده هرگونه تعامل هستیم تا تمام موانع را کنار بزنیم. ابزار و تجهیزات را نیز می‌توانیم فراهم کنیم. از ظرفیت بریکس و شانگهای می‌توان برای تأمین ابزار و تجهیزات استفاده کرد. ذهن را نباید بست. کاری که اینجا انجام دادید حاکی از چشم‌انداز باز و بلند شماس‌ت و در سایر پروژه‌ها نیز این انتظار را داریم.

رئیس‌جمهور تأکید کرد: نمی‌گویم که امروز باید کار خارق‌العاده‌ای انجام دهیم که خلاقیّت دارد، فعلاً راه‌هایی که دنیا رفته و تجربه کرده است را چرا ما باید از آنان عقب باشیم؛ باید به سرعت این عقب‌ماندگی‌ها را جبران کرد. مسعود پزشکیان در مراسم افتتاح بند شرقی منطقه ۲ آذرباده تهران – شمال، با تبریک هفته وحدت، اظهار کرد: امیدوارم هفته وحدت، شعاری، جلسه‌ای یا اداری نباشد و درون دلی باشد. واقعا وحدت و انسجام را در شهر و کشور خود به شکل عملی اجرائی کنیم. در تئوری ۴۰ سال از وحدت صحبت می‌کنیم، اما با هم مدام دعوا می‌کنیم. نباید دعوا کنیم بلکه باید دست به دست هم داده تا مشکلات کشور را حل کنیم.

وی اظهار کرد: از همه عزیزان تشکر می‌کنم. همیشه در زندگی به این فکر بودم و حتی زمانی که درس می‌خواندم با خودم می‌گفتم که در دنیا چگونه این کار‌ها را انجام می‌دهند. ما در کجای کار هستیم؟ چرا ما از آنان عقب هستیم. چرا من نتوانم کاری را انجام دهم که دنیا انجام می‌دهد. برای این تفکر تلاش کردم و این‌گونه زندگی کردم. طوری بود که به هیچ وجه دلم نمی‌خواست از کسی عقب بمانم. اکنون نیز در خصوص مسائل که وجود دارد، مانند راه یا جاده‌ای که می‌سازیم از خودم سوال می‌کنم در